

Iran, Bahrain và Yemen, hôm Thứ Hai, dân biểu u tình đồng đề với cảnh sát chống bạo động

TRUNG ĐÔNG (NV) - Các cuộc nổi dậy thành công ở Ai Cập và Tunisia đang làm dậy lên những cuộc phản kháng chống chính phủ ở nhiều quốc gia khác trong vùng Trung Đông, nơi hàng ngàn dân chúng ở Iran, Bahrain, Algeria, Jordan, Lybia và Yemen kéo nhau xuống đường đòi hỏi có sự thay đổi sâu rộng.

Iran, Bahrain và Yemen, hôm Thứ Hai, dân biểu u tình đồng đề với cảnh sát chống bạo động, khi chính quyền bạo thối của các nước này cố tìm cách dập tắt các đòi hỏi từ do chính trị, công nhân viên làm và chếm dốt tởn n tham nhũng.

Mặc dù sự xuống bệ u tình không đồng so với ở Ai Cập, những lời kêu gọi của họ trên đường phố vang vọng lời tinh thần của những cuộc nổi dậy gần đây, và n l t đ đ c nh ng nhà cai tr đ c tài.

Tại Iran, hàng chục ngàn người tởp ch ng đ i hôm Thứ Hai, đồng thời tình đoàn kết với cuộc nổi dậy thành công ở Ai Cập, khi n l t đ đ c T ng Th ng Hosni Mubarak, người đã nắm quyền suốt 30 năm. Cuộc biểu tình g p s đản áp đ đ i c a l c l ng an ninh Iran khi n cho hai người chết, hàng chục bị thương và 1,500 người bị bắt.

Đây là lần đầu tiên phe chống đ i biểu u d ng s c m nh sau những cuộc xuống đường hồi năm ngoái những bị chính quyền d p tan.

Một sự xuống bệ u tình hoto kh u hi u: “Mubarak, Ben Ali xong rồi, bây giờ đến lượt Sayed Ali!” Có ý ám chỉ cuộc tởng th ng Ai Cập, Tunisia, cùng lãnh tởi cao của Iran là Khamenei.

Hai lãnh tở ch ng đ i quan tr ng Mehdi Karroubi và Mir-Hossein Mousavi bị qu n thúc tởi gia hôm Thứ Hai, m i liên l c b ng đ i n tho i và Internet của họ đ u bị c t đ t.

Hôm Thứ Ba, các nhà lập pháp thuộc cộng đồng Iran lên tiếng kêu gọi đưa các lãnh tụ phe đối lập ra xét xử, đồng thời đề nghị án tử hình.

Trong phiên nhóm Quốc Hội hôm Thứ Ba, các nhà lập pháp thân chính quyền đưa năm tay lên trời, miêu tả hồ luận: “Mousavi, Karroubi và Khatami đáng tử hình.” Mohammad Khatami từng là tổng thống Iran có tinh thần cởi mở.

Phe cộng đồng lâu nay vẫn tìm cách đưa các lãnh tụ phe chống đối ra xét xử, nhưng đòi hỏi đem ra tòa hình cho thấy có sự đòi hỏi gay gắt hơn.

Quốc Hội Iran mới thành lập mới đây ban đầu bị tụt lùi tình hình và trong vài ngày tới, mới quyết định xem sẽ có biện pháp nào đối với các lãnh tụ chống đối.

Tại Washington, TT Barack Obama lên án chính quyền Iran đã quá nặng tay đối với những người chống đối, ông nhấn mạnh rằng chính quyền Iran đã mâu thuẫn khi tỏ ra ủng hộ sự nổi dậy ở Ai Cập nhưng lại đàn áp những người bị uất ức trong nước.

Ngoại Trưởng Hillary Clinton nói, Hoa Kỳ ủng hộ “công khai và trực tiếp” đến tinh thần phản kháng ở Iran. Bà lên tiếng: “Điêu chúng ta thấy đang xảy ra ở Iran ngày nay chống lại lòng quí trọng của nhân dân Iran, đồng thời lên án thái độ dè dặt của chính quyền Iran, mới chỉ dừng lại mà trong ba tuần qua đã không ngừng vũ nhục gì đang xảy ra ở Ai Cập.”

Tuy các khu vực của những cuộc phản kháng trước đây ở Iran hầu hết chỉ nhúng vào Tổng thống Mahmoud Ahmadinejad và chính phủ của ông, cuộc biểu tình hôm Thứ Hai lại tấn công thẳng vào cấp lãnh đạo tối cao.

Các nhà cải cách hàng đầu kêu gọi TT Ahmadinejad từ chức và hủy bỏ sự kiểm soát bộ sưu tập của gia đình ông, trong khi nhiều người trên đường phố lại phản đối vì tình trạng kinh tế quá khó khăn và vì việc đàn áp gia đình ông. Nhiều nhà báo lại nói gia đình ông đang bị giam cầm, trong đó có 30 người được biết đến bị bắt hôm 8 tháng 2, rõ ràng là nhằm ngăn chặn trước cuộc biểu tình vào ngày Thứ Hai.

Cuộc phản kháng ở Iran cũng bùng lên ở các đô thị khác như Esfahan, Shiraz, Kermanshah và Rasht.

Tại trung tâm thủ đô Tehran, cảnh sát đóng các trạm xe đi nung m g n công tr n g Azadi và phong t a nhi u đ n g ph , có n i bi n thành nh n g bãi chi n tr n g, n i dân bi u tình ném đá ch n g l i dân quân Basiji thân chính quy n.

Ngái dân ở Sanabis, Bahrain, mang quan tài c a m t ngái bi u tình b g i t ch t trong cu c ch n g đ i hôm Th Hai, trong cu c mít-tinh hôm Th Ba.

Cuộc phản kháng này là m t ph n c a làn sóng b t m n đ i v i các chính quy n không đ i đ i n cho m t ai đang lan tràn ở kh p Trung Đông. (Hình: Hamad I Mohamed/Reuters)

Ông Mahjoob Zweiri, chuyên gia v v n đ Iran kiêm giáo s môn l ch s đ n g đ i thu c tr n g Qatar University ở Doha, nói: “Th t lý thú khi th y cu c cách m n g ở Iran l i b chính ngái dân c a nó đ a ra ch t v n, cũng chính ngái dân đó nh n th y cu c cách m n g không h đ m l i cho h đ i u g i quan tr n g c .”

ở Bahrain, ti u v n g đ o qu c n m trong V nh Ba T , g n Saudi Arabia, các quan sát viên nhân quy n cho hay, c n g s ch n g b o đ n g th n g tay đàn áp h n g trăm ngái bi u tình hôm Th Hai khi n ít nh t m t ngái ch t và ba ngái b th n g.

Hôm Thứ Ba, hàng ngàn người kéo xuống công trường chính của thủ đô, cầm láu và căng biểu ngữ, vui hy vọng làm được gì đó như Ai Cập, nhưng có sự thay đổi đáng lo ngại cao nhất trong nước. Vua xứ Bahrain xuất hiện hiếm hoi trên chương trình truyền hình hồng xoa để cứu cuộc đời máu của qua.

Lực lượng an ninh rõ ràng đã được lệnh án binh bất động, chỉ đứng nhìn người biểu tình hô khẩu hiệu cho người đi, mà a mai các tiêu u và người đang cai trị đất nước và kêu gọi có cuộc cải cách chính trị sâu rộng, đứng thối chí chùn dốt vì cuộc vận động can thiệp vào những quy tắc như truyền đi của đất nước là n các chức vụ trong chính quyền.

Không có lời kêu gọi trực tiếp đòi hỏi nhà vua phải thoái vị, mà hoàng tộc vẫn đã trở về xứ Bahrain trong hai tuần. Nhưng nay nhà vua phải chấp áp lực của hàng loạt phe phái truyền thống đây, là phải thay đổi sự quynh trị đất nước như thế nào.

Nhưng khi người đứng lên công trường có nội dung như: thủ tục tù nhân chính trị, cần có thêm công việc làm và nhà ở, bầu cử Hội Các và thay thế vị thế truyền quá lâu năm Sheik Khalifa bin Salman Al Khalifa.

Cuộc biểu tình ở Bahrain bắt đầu sang ngày Thứ Hai, sau khi cảnh sát tìm cách giải tán gần 10,000 người đến tập trung ở bãi đậu xe của một bệnh viện, để tham dự tang lễ của Ali Abdulhadi Mushaima, 21 tuổi, người bị thiêu t trong cuộc tuần hành hôm Thứ Hai.

Bệnh viện Salmaniya Medical Complex cho biết vụ tai vong thê nhì xảy ra khi một người bị trúng đạn bắn chim, trong cuộc xô xát ở bãi đậu xe.

Đa Truyền Ngái Vá Bahrain, Trung Truyền Rashid bin Abdulla Al Kahlifa, bày tỏ “nội tâm thông sâu sắc” đối với gia đình của nạn nhân. Ông giải thích lý cam kết của quốc vận động rộng cái chết sự được đi tra và người trách nhiệm sẽ đem ra truy tố nếu xét thấy đã sự động bạo lực quá đáng chống lại người biểu tình.

Các nhà lãnh đạo ở Bahrain tỏ ra nghi ngờ năm nay công nhân quyên công dân cho người Sunni từ khắp nơi ở trong vùng di dân đến Bahrain, nhằm để công thành phố trung thành với chế độ, để họ giành được quyền lãnh đạo với người Shiite, vốn chiếm 70% dân số 500,000 người. Phấn loạn người Sunni gần các nước Jordan, Syria và các nước khác, để họ tuyên bố làm công nhân sát hạch các chế độ khác liên quan đến ngành an ninh.

Người Shiite trong nước từ lâu vốn than phiền về việc xử lý họ. Về bản thân họ cũng đang chờ đợi năm rồi để đến các cuộc nổi loạn và xung đột tại các ngôi làng của người Shiite, và cuộc chiến sau đó ở Bahrain đem 25 người Shiite ra truy tố tại tòa án quốc gia. Người người bị bắt tại các trại giam tra tấn trong tù.

Bahrain có nền kinh tế yếu kém hơn so với láng giềng giàu tài nguyên năng lượng trong vùng như Saudi Arabia và Qatar, nên mang lại cho người dân nhiều tiện ích xã hội. Trước đây người dân ở Bahrain thì nhàn nhai, trong khi vai trò trung tâm tài chính trong vùng bị Dubai lấn át.

Yemen bị dân chúng xuống đường chống chế độ trong bốn ngày tiếp. Báo cáo cho thấy có ít nhất 17 người bị thương trong hai cuộc chạm trán riêng biệt giữa người chống chế độ với phe chính phủ.

Ở Jordan hàng trăm người bị bắt của Bedouin phong trào để họ đòi hỏi chính quyền trả lại đất đai họ sở hữu trước đây.

Tại Libya, một cuộc phản kháng vào ngày Thứ Năm sẽ đòi hỏi chính quyền mới tham nhũng trong chính quyền và sự vi phạm nhân quyền của chính phủ. Tổng thống Moammar Kadafi.

Ở Algeria, phản kháng tiếp tục diễn ra để chống lại nền giá cả thực phẩm tăng vọt và mức thất nghiệp tăng cao, để họ đòi hỏi chính quyền của chính phủ Tổng thống Abdelaziz Bouteflika.

Tại Ai Cập, các học sinh Hồi giáo lâu nay bị cấm hoạt động, hôm Thứ Ba tuyên bố sẽ lập thành một đảng chính trị mới khi nền dân chủ được lập nên ở Ai Cập. Tuy nhiên họ hứa sẽ không có ai ra ngoài công khai ủng hộ, để tránh an ninh lo sợ trong nước hiện nay người họ muốn tìm cách nắm quyền.

Làn sóng đòi cải cách lan rộng khắp Trung Đông

Tác Giả: Ngái Viát

Thứ Tư, 16 Tháng 2 Năm 2011 13:36

Đáng thái các tân lãnh tá quân đái tá đáu cho tháy tá chác này sá không còn bá cám hoát đáng trên chính tráng.

Tái Washington, TT Obama ca ngái hái đáng quân nhân Ai Cáp đã làm viác đá háng đán cuác báu cá và trá lái quyán kiám soát đát nác cho giái dân sá.

á Tunisia, lánh giái nghiêm ban đám đác háy bá nháng tình tráng khán tráng, ván đác đám ra áp đáng tá hám 14 tháng 1, ván còn duy trì cho đán khi có thông báo mái hán. (TP)